

Beleidsplan 2016-2020 - 'Meer tijd & geluk' - Samenvatting

Vrijwilligers maken Femma

Femma is een vrijwilligersorganisatie. **Vrijwilligers maken Femma**, door hun inzet in lokale groepen, in bovenlokale werking, in werkgroepen zingeving, in vrouwenreizen en in het beleid van de vereniging. Ze kunnen daarbij rekenen op de ondersteuning en begeleiding door beroepskrachten. Waarom engageren vrijwilligers zich in Femma? Omdat ze zich aangesproken voelen door de opdracht van Femma: ontmoeten, leren, cultuur en belangenverdediging. Omdat ze zich sterk terugvinden in de waarden waar Femma voor staat: rechtvaardigheid, solidariteit en duurzaamheid. En omdat ze door hun inzet in Femma een concrete bijdrage leveren aan een betere wereld.

Meer tijd & geluk

Femma vertrekt vanuit de **leefwereld, noden en behoeften van vrouwen**. De 170 leden die een dagboek schreven en met ons deelden, bevestigden overduidelijk wat wij eerder aanvoelden: vrouwen van alle leeftijden, ongeacht hun opleiding of culturele achtergrond, snakken naar tijd om te combineren wat zij belangrijk vinden: relatie(s) en gezin, job, eigen ontplooiing, gezondheid en ontspanning, vrijwilligerswerk, ... Als ze beter kunnen combineren, zijn ze gelukkiger. Met het toekomstplan levert Femma alvast een bijdrage aan 'Meer tijd & geluk' voor vrouwen (en mannen en kinderen) en voor de samenleving.

Beleidsplan met doorgedreven keuzes

Femma koos voor een sterk **participatief proces** van beleidsplanning. Dat leverde ons veel meer op dan een innovatief en ambitieus plan voor de subsidiërende overheid. Dankzij het langdurig, intensief proces waarbij we vele interne en externe stakeholders betrokken gaan we aan de slag met een gedragen en wervend plan. Opvallend zijn de **puurheid** (we vertrekken van de leefwereld van vrouwen en de kracht van vrijwilligers) en de doorgedreven keuzes om de **maatschappelijke impact** van ons sociaal-cultureel werk te verhogen. We formuleren enkel strategische doelstellingen op een impactgericht wijze. Daaruit volgt dat we ons in de verslaggeving en verantwoording toeleggen op 'vertellen' als noodzakelijke aanvulling op 'tellen'. Tevens laten we **witruimte** voor maatschappelijke innovatie.

Stramien van de strategische doelstellingen

We werkten 5 strategische uit volgens eenzelfde stramien: (1) Impactgerichte formulering van en toelichting bij de doelstelling, (2) Verwijzing naar de beleidsuitdaging en 'waarom' wij erop inzetten. (3) Formulering van de impact van deze doelstelling voor vrouwen, voor Femma en voor de samenleving (4) Methodische aanpak en (5) Impactmeting aan de hand van kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. Uiteraard werken de verschillende strategische doelstellingen op mekaar in en versterken elkaar.

SD1: Femmavrijwilligers zijn gelukkige en ondernemende vrijwilligers

Geen Femma zonder vrijwilligers. Daarom focust de eerste doelstelling op de **zorg voor de vrijwilliger**. Femma wil vrijwilligers gelukkig maken in hun engagement. Gelukkige vrijwilligers zijn vrouwen die doen wat ze graag doen, talenten ontwikkelen en daardoor zelfzekerheid en geluk uitstralen. Dat trekt andere vrouwen aan.

Waarom?

Femma zet in op gelukkige vrijwilligers omdat **vrouwen** warme contacten met anderen willen. Ze investeren in een sociaal netwerk en engageren zich in de lokale gemeenschap. Zo wapenen ze zich tegen eenzaamheid. Dat is een grote **maatschappelijke uitdaging**, evenals goed samenleven in een superdiverse samenleving. Vrouwen zijn er op uit om bij te leren, talenten te ontwikkelen en expertise te delen. Vrijwilligers leren bijzonder veel bij door hun vrijwilligerswerk. Onze **visie en missie** zetten aan tot ontmoeten, leren van elkaar, engagement in de eigen vereniging en in de gemeenschap. We bouwen voort op het **beleidsplan 2011-2015**. We blijven kansen geven aan instroom van 'nieuwe' vrijwilligers en vertrekken daarbij niet langer bij de groep, maar bij de behoeften van het individu.

Impact

Door in te zetten op gelukkige en ondernemende vrijwilligers, realiseert Femma impact. Het leven van **vrouwen** verbetert door kansen op ontmoeting, ontplooiing en persoonlijke groei. **De organisatie Femma** wordt sterker door de instroom van nieuwe deelnemers, leden en vrijwilligers. Ondernemende vrijwilligers trekken nieuwe mensen aan en zetten nieuwe initiatieven op. Femma levert een bijdrage tot een betere **samenleving** want we creëren een buffer tegen eenzaamheid, individualisering en uitsluiting. We bieden nieuwe kansen om vrouwen van etnisch-cultureel diverse afkomst te integreren. We maken de lokale samenleving warmer.

Hoe?

De weg naar deze doelstelling is een **traject** waarin we een cultuurswitch bewerken: van top-down werken naar bottom-up, van de vrijwilliger als instrument naar de vrijwilliger als individu, van hoge draaglast naar lage, van groepsvorming naar individuele vorming, ... De focus ligt op de ontwikkeling van een **persoonsgericht vormingsaanbod** en de **vermindering van de administratieve ballast**. Elk jaar plannen we hierrond diverse concrete acties.

SD2: 150 nieuwe, superdiverse groepen maken vrouwen en hun gemeenschappen sterker

Deze doelstelling focust op **nieuwe initiatieven, superdiversiteit en ruimte voor innovatie**. Vrouwen met een verschillende migratieachtergrond vinden elkaar in deze groepen. Ze versterken deze vrouwen en hun gemeenschap. Deze groepen zijn bevlogen, vernieuwend, flexibel en open. Ze krijgen coaching op maat.

Waarom?

Femma richt nieuwe superdiverse groepen op omdat alle **vrouwen** nood hebben aan warme contacten en een stevig sociaal netwerk als dam tegen eenzaamheid. Vrouwen engageren zich in de buurt, op sociale media en in groepen. Respect voor anderen is daarbij een belangrijke waarde. Femma levert hiermee een bijdrage aan grote **maatschappelijke uitdagingen** zoals eenzaamheid, superdiversiteit en maatschappelijke innovatie van onderuit. Daarmee wijzigen we de spelregels van onze samenleving zodat ze meer democratisch, inclusief en duurzaam wordt. Vanuit de **visie en missie** wordt Femma een spiegel van de samenleving die ontmoetingskansen biedt over culturen en verschillen heen. We zoeken naar nieuwe concepten van verenigen die bijdragen tot een betere samenleving. We bouwen verder op het **beleidsplan 2011-2015** want ook in 2015 richtten we nieuwe groepen op die van bij de start superdivers zijn. Toch gooien we het over een andere boeg door te focussen op lokale innovatieve praktijken die lossen zijn dan de 'Femmagroep'-format en daardoor een jonger publiek aantrekken.

Impact

Door te investeren in nieuwe, superdiverse groepen realiseert Femma impact. Femma creëert plekken waar **vrouwen** elkaar ontmoeten aan de hand van wat hen bindt: eenzelfde buurt, een passie, een ervaring, een behoefte, ... Ze verenigen zich over verschillen heen. Dat beschermt hen tegen emotionele en sociale eenzaamheid. **Femma** maakt de moedige keuze om in te zetten op experimenteren met nieuwe, superdiverse groepen. We wijken af van de betreden paden en gekende referentiekaders. Deze uitdaging vraagt een grondige herdenking van beleid en methodische kaders. Nieuwe vormen van gemeenschapsvorming dragen structureel bij tot een betere **samenleving**.

Hoe?

Nieuwe, superdiverse groepen oprichten in Vlaanderen en Brussel is een leerproces, een **traject** zonder duidelijk begin of einde. Jaarlijks voorzien we uiteenlopende concrete acties bijv. op vlak van communicatie, methodiekontwikkeling, coaching van vrijwilligers, ...

SD3: 3 makerijen in steden maken dat vrouwen elkaar vinden en talenten verkennen

Tegen 2020 heeft Femma in 3 steden een makerij geopend. Dat is een goed gelegen, aantrekkelijke en laagdrempelige leer-, maak- en ontmoetingsplaats. Een inspirerende plek waar vrouwen talenten ontwikkelen en vriendinnen maken. Makerijen dragen bij tot **gemeenschapsvorming** en **cultuurcreatie** in de **superdiverse stad**. We zetten onze eerste stappen in **sociaal ondernemen**.

Waarom?

Vrouwen zijn creatieve en ambachtelijke makers. Ze willen altijd bijleren, liefst al doende, uit ervaring en van mekaar. Vrouwen hebben elkaar nodig voor inspiratie, hulp, steun en vriendschap. Klassieke concepten van groepsvorming pakken geen verf in de stad. Met lossere formules van kleine ontmoetingen en ‘colaborative consumption’ komen we tegemoet aan de **maatschappelijke uitdaging** van gemeenschapsvorming in een stedelijke context. We realiseren onze **missie en visie**: ontmoetings- en ontplooiingskansen geven aan vrouwen. Met de Makerijen werken we voort op de **beleidslijnen van 2011-2015**. Toen dachten we aan Vrouwenhuizen, nu spreken we van Makerijen. De focus ligt daarbij vooral op educatie, terwijl gemeenschapsvorming en dienstverlening ook aandacht krijgen.

Impact?

Door Makerijen op te richten, faciliteren we dat **vrouwen** in de stad elkaar ontmoeten, talenten ontwikkelen, leren van mekaar en ambachtelijk dingen maken. Dit leidt tot een gelukkiger leven: ze ontplooien zich en ontwikkelen een boeiend en inspirerend sociaal netwerk. Dankzij de Makerijen is **Femma** ‘aanwezig’ in de stad. Het hip concept geeft ons imago een boost en trekt sympathisanten en leden aan. We doen aan gemeenschapsvorming en komen frisse ideeën voor aanbod en activiteiten op het spoor. Makerijen zijn open huizen met een lage drempel. Zonder zware binding versterken we het sociaal weefsel en bestrijden we eenzaamheid in superdiverse stedelijke contexten. Zo leveren we een **maatschappelijke bijdrage** voor beter leven en samenleven in de stad.

Hoe?

De oprichting van de 3 Makerijen is een (pilot)project. Het **project** is in handen van een projectgroep. De eerste Makerij open haar deuren eind 2016-begin 2017. Tegen eind 2020 zijn er 3 Makerijen in werking en ligt er een draaiboek ‘Makerij’ op tafel. Dat is de basis voor een verdere uitrol in Vlaanderen en Brussel. Voor de realisatie van Makerijen werken we samen met andere organisaties.

SD4: Evenwichtig en kwaliteitsvol combineren van betaalde en onbetaalde arbeid door mannen en vrouwen staat bovenaan op de maatschappelijke agenda

In 2020 is de evenwichtige **combinatie van betaalde en onbetaalde arbeid** niet meer weg te denken van de publieke en politieke agenda. Zo helpen we vrouwen en mannen in hun dagdagelijkse combinatie-uitdaging en verkleinen we de structureel ongelijke verdeling van betaalde en onbetaalde arbeid tussen vrouwen en mannen. Hiermee doen we aan **maatschappelijke innovatie**: structureel bijdragen tot een betere samenleving.

Waarom?

Vrouwen kreunen onder de combinatiestress. Werken, zorgen voor (klein)kinderen en (schoon)ouders, het huishouden, dag in dag uit. Vrouwen, in welke levensfase dan ook, maken nauwelijks tijd voor zichzelf. Deze combinatie-druk is niet louter een individueel probleem, maar het gevolg van een structureel/**maatschappelijk ongelijke verdeling tussen vrouwen en mannen**. Vrouwen spenderen gemiddeld per week 8 uur meer aan huishoudelijke en (kind)zorgtaken dan mannen. Voor werkende mannen duurt een gemiddelde werkweek 39,5 uur, bij werkende vrouwen is dat gemiddeld 31,5 uur. Deze ongelijke verdeling en stereotiepe rollenpatronen bestendigen elkaar en maken vrouwen maatschappelijk kwetsbaar: ze hebben onder andere lagere lonen en pensioenen, botsen tegen een glazen plafond en leiden vaker onder stress en burn-out. Vanuit haar **visie en missie** ziet Femma voor zichzelf een belangrijke opdracht. Een rechtvaardige, solidaire en duurzame wereld is een wereld waar mannen en vrouwen een gelijke rol spelen in alle domeinen, waar gelijkwaardigheid en keuzevrijheid van mensen centraal staat. ‘... We zijn feministes met een groot maatschappelijk bewustzijn en engagement. We verenigen vrouwen en kaarten structurele machtsongelijkheden aan. Zo geven we de samenleving mee vorm. We werken verder op het **beleidsplan 2011-2015** door ons te blijven profileren als vrouwenbeweging die strijdt tegen ongelijkheid van kansen tussen vrouwen en mannen. In het nieuwe plan kiezen we voor één inhoudelijke focus nl. het combinatieverhaal.

Impact

We stellen de huidige maatschappij fundamenteel in vraag en schuiven een alternatief naar voor. **Vrouwen** voelen zich erkend in hun gevoel en ervaring. We reiken hen tools aan om in hun persoonlijk leven mee aan de slag te gaan. We leggen echter de link met de **maatschappelijke uitdaging** van kwaliteitsvolle combinatie en leveren ideeën aan, de basis van en zuurstof voor een democratie. Ook voor **Femma** heeft deze doelstelling haar impact. We creëren en exploreren nieuwe samenlevingsmodellen. Daarmee nemen we als sociaal-culturele vereniging standpunt in en gaan we de confrontatie aan met heersende en dominante denkkaders. We stellen een alternatief voor en experimenteren zelf als onderneming met de 30-urige werkweek.

Hoe?

We leggen een **traject** af om van evenwichtig en kwaliteitsvol combineren een maatschappelijk issue te maken. Elk jaar ondernemen we een strategisch goed gekozen mix van acties om een krachtige beweging te zijn.

SD5: De waarde van 100 jaar Femma is tastbaar en zichtbaar

In 2020 bestaat Femma 100 jaar. In aanloop naar deze belangrijke verjaardag brengen we de **waarde, de rol** en het **belang van een vrouwenbeweging** als Femma helder in kaart bij vrijwilligers en fans. We vertrekken van de lokale vrijwilligers en het erfgoed van hun groep. Samen zoeken we naar manieren om die waarde en betekenis zichtbaar en tastbaar te maken in de bredere samenleving. Zo stimuleren we een **maatschappelijk debat** over wat vrouwen vandaag – over culturen en generaties heen – waarden-vol vinden en welke rol het vrouwenverenigingsleven hierin speelt. We sluiten dit proces af met een feestelijk slotevenement in 2020.

Waarom?

Vrouwen zijn (meer)waarde zoekers, zoeken naar persoonlijke waarden in als houvast in een postmoderne maatschappij. **Maatschappelijke uitdagingen** liggen aan de basis van de vraag die velen zich stellen: Wat is de zin van dit leven? Wie of wat kan mij op weg helpen naar een zinvol en gelukkig leven? Veel mensen kunnen de druk, de snelheid en de veelheid van veranderingen niet meer aan. Ze voelen zich emotioneel eenzaam, krijgen stress, depressies, burn-out of denken zelfs aan zelfmoord. Solidariteit in superdiversiteit en tussen generaties is niet evident. De klassieke zingevingskaders zijn weggefallen. Femma voelt zich uitgedaagd door de **visie en missie**: 'Femma beweegt vrouwen. Rechtvaardigheid, solidariteit en duurzaamheid inspireren ons' En verder: 'Bij Femma ontdekken, beleven en maken we cultuur. We ontdekken en beleven samen cultuur in alle mogelijke vormen. We creëren zelf cultuur via onze creatieve activiteiten. We reflecteren over het leven, waarden en normen. Met een open geest voor andere culturen, dichtbij en veraf.' Tijdens de **vorige beleidsperiode** (mei 2012) veranderde onze organisatie haar naam. Dit maakte heel wat vragen over de waarden die de organisatie aanhangt los bij vrijwilligers en fans. Met deze strategische doelstelling versterken we de aandacht voor waarden. We geven een zeer duidelijke invulling aan onze culturele functie als sociaal-culturele vereniging: een brede invulling die zowel productgericht (waarden, normen en betekenissen) als procesgericht (samenleven) is.

Impact

Op basis van materieel en immaterieel erfgoed reflecteren we met **vrouwen** over de waarde en betekenis van 'hun' vrouwenbeweging vroeger en nu. Hiermee spelen we in op de nood aan zingeving en versterken we vrouwen. Vrijwilligers die goed weten waarom ze zich engageren in Femma, zijn meestal gelukkige vrijwilligers.

Gelukkige en ondernemende vrijwilligers zijn voor **Femma** van levensbelang. Reflectie over de geschiedenis brengt een langetermijn historisch perspectief binnen. Dat is een goede voedingsbodem voor maatschappelijke innovatie die we doorzetten in een volgende beleidsperiode.

Door intern en extern in gesprek te gaan over het belang en de betekenis van een vrouwenvereniging vroeger en nu, draagt Femma bij tot belangrijke **maatschappelijke** debatten zoals de genderkwestie en het samenleven van mensen in een superdiverse samenleving, met vier generaties tegelijk. Deze debatten bevorderen het democratisch gehalte en de kwaliteit van de samenleving.

Hoe?

Dit is een **project**, afgebakend in de tijd, met verschillende fases en met een duidelijk eindpunt: een slotevent ter gelegenheid van 100 jaar Femma in 2020. We bouwen het project systematisch op en plannen strategisch goed doordacht elk jaar een aantal concrete acties. We realiseren dit project door een constructieve samenwerking met vele interne en externe stakeholders.